

POWOŁANIE OBWODOWYCH KOMISJI WYBORCZYCH

Wybory Parlamentarne - 25 października 2015 r.

WERSJA POPRAWIONA 22 września 2015 r.

Zasady powoływania obwodowych komisji wyborczych regulują przepisy:

- Rozdziału 7 Kodeksu wyborczego
- uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 11 kwietnia 2011 r. w sprawie powoływania obwodowych komisji wyborczych w obwodach głosowania utworzonych kraju, w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski Nr 30, poz. 345)
 - wraz ze zmianą w/w uchwały z dnia 9 lutego 2015 r. (Monitor Polski z 2015r., poz. 223)
 - oraz ze zmianą z dnia 3 września 2015 r. (M. P. poz.).

W załączeniu przesyłamy tekst jednolity uchwały opracowany w Delegaturze.

1. Obwodowe komisje wyborcze w wyborach parlamentarnych powołują, najpóźniej w dniu 5 października 2015 r. wójtowie, burmistrzowie , prezydenci miast - termin upływa 4 października br.- niedziela – (na podstawie art. 9 Kodeksu czynności zostają przesunięte na najpierwszy dzień roboczy tj. 5 października br. poniedziałek).

Zgłoszenia kandydatów na członków obwodowych komisji wyborczych przyjmują wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) do dnia 2 października br.(piątek) w godzinach urzędowania.

2. Uprawnienie do zgłaszania kandydatów na członków komisji obwodowych przysługuje tylko tym komitetom wyborczym, które zarejestrowały listy kandydatów do Sejmu lub kandydata na senatora w danym okręgu wyborczym.

Przyjmowanie zgłoszeń list kandydatów na posłów i senatorów kończy się 15 września br. o godz. 24.00. Delegatura po zakończeniu czynności rejestracji prześle informację o uprawnionych komitetach wyborczych.

3. Liczba członków poszczególnych komisji.

Zgodnie z nowym brzmieniem przepisu art. 182 § 2 Kodeksu wyborczego liczba członków komisji w obwodach stałych jest zróżnicowana i zależy od liczby mieszkańców danego obwodu.

Komisja dla obwodu do 2000 mieszkańców liczy od 7 do 9 osób (w tym od 6 do 8 osób zgłoszonych przez komitety wyborcze oraz 1 osoba zgłoszona przez wójta...)

Komisja dla obwodu od 2001 mieszkańców do 3000 mieszkańców liczy od 9 do 11 osób (w tym od 8 do 10 osób zgłoszonych przez komitety wyborcze oraz 1 osoba zgłoszona przez wójta.....).

Państwowa Komisja Wyborcza w piśmie z dnia 31 sierpnia 2015 r. ZPOW 503-90/15 wyjaśniła, że określenie liczby członków komisji dla poszczególnych komisji obwodowych powinno nastąpić na podstawie liczby mieszkańców wskazanej w ostatnim meldunku kwartalnym sporządzonym przed zarządzeniem danych wyborów. W przypadku wyborów parlamentarnych liczebność komisji należy ustalić więc na podstawie danych z II kwartału 2015 r.

Komisja w obwodach „odrębnych” liczy od 5 do 7 członków. W skład komisji utworzonych w zakładach opieki zdrowotnej, domach pomocy społecznej, zakładach karnych, aresztach śledczych oraz oddziałach zewnętrznych takich zakładów i aresztów powołuje się od 4 do 6 osób spośród kandydatów zgłoszonych przez pełnomocników wyborczych lub upoważnione przez nich osoby oraz jedną osobę wskazaną przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) spośród pracowników jednostki, w której utworzony jest obwód.

4. Pełnomocnik wyborczy komitetu wyborczego lub upoważniona przez niego osoba może zgłosić tylko po jednym kandydacie do każdej obwodowej komisji wyborczej na obszarze okręgu, w którym komitet dokonał rejestracji listy kandydatów na posłów lub kandydata na senatora (art. 182 § 5 Kodeksu wyborczego).

Osoba dokonująca zgłoszenia z upoważnienia pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego dołącza do zgłoszenia to upoważnienie lub jego kopię. Kopię uwierzytelnia pracownik urzędu gminy, po okazaniu oryginału upoważnienia. Nie ma możliwości przekazywania przez pełnomocnika wyborczego upoważnień do zgłaszania kandydatów na członków obwodowych komisji wyborczych za

pośrednictwem poczty elektronicznej lub telefaksu. Upoważnienia te muszą być bowiem okazane w oryginale pismo pkw

5. Kandydatem do składu obwodowej komisji wyborczej może być osoba, która stale zamieszkuje na obszarze gminy właściwej dla tej komisji co jest potwierdzone wpisem do rejestru wyborców oraz posiada prawo wybierania, tj. osoba, która:

- 1) jest obywatelem polskim;
- 2) najpóźniej w dniu wyborów kończy 18 lat;
- 3) nie jest pozbawiona praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu;
- 4) nie jest pozbawiona praw wyborczych orzeczeniem Trybunału Stanu;
- 5) nie jest ubezwłasnowolniona prawomocnym orzeczeniem sądu.

Osoba wskazana przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) do składu obwodowej komisji wyborczej, spośród pracowników samorządowych gminy, nie musi być wpisana do rejestru wyborców w tej gminie.

6. Czynności urzędu.

W miarę wpływu zgłoszeń, sporządza się odrębnie dla każdego obwodu wykaz zgłoszonych kandydatów na członków komisji. Wykaz musi zawierać numer obwodu i adres siedziby oraz dane prawidłowo zgłoszonych kandydatów ze zgłoszenia tzn. imię (imiona) i nazwisko, adres zamieszkania oraz numer PESEL. W rejestrze wyborców należy także sprawdzić czy zgłoszony kandydat posiada prawo wybierania.

7. Losowanie.

W przypadku zgłoszenia do składu obwodowej komisji wyborczej liczby kandydatów przekraczającej dopuszczalny skład komisji, skład komisji ustala się w drodze publicznego losowania przeprowadzonego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Informację o terminie losowania podaje się do wiadomości publicznej co najmniej 2 dni przed dniem losowania.

Losowanie członków komisji spośród kandydatów zgłoszonych do danej komisji przeprowadza się odrębnie dla każdej komisji. Losuje się jednego kandydata zgłoszonego przez każdego pełnomocnika wyborczego do danej komisji.

Losowanie przeprowadza się w ten sposób, że nazwiska kandydatów uczestniczących w losowaniu oznacza się numerami, informując o tym obecnych

przy losowaniu. Do jednakowych, nieprzeźroczystych kopert wkłada się kartki z wpisanymi numerami odpowiadającymi numerom, którymi oznaczono nazwiska kandydatów. Po wymieszaniu kopert losuje się ich tyle, ile osób należy wylosować do składu komisji. Wylosowane numery są odczytywane i okazywane obecnym przy losowaniu. Odczytywane są również imiona i nazwiska kandydatów oznaczonych tymi numerami. Nazwiska niewylosowanych osób należy także odczytać.

Z przeprowadzonego losowania sporządza się protokół, w którym wymienia się datę i godzinę losowania, osoby przeprowadzające losowanie oraz, odrębnie dla każdej komisji, jej numer i adres siedziby, liczbę kandydatów, spośród których przeprowadzono losowanie, a także imiona i nazwiska osób wylosowanych do składu komisji. W dokumentacji należy pozostawić wszystkie materiały z przeprowadzonego losowania w tym koperty, kartki itp.

8. Uzupełnienie składu komisji.

Jeżeli liczba zgłoszonych kandydatów jest mniejsza od dopuszczalnego minimalnego składu liczbowego komisji, uzupełnienia jej składu dokonuje wójt (burmistrz, prezydent miasta) spośród osób ujętych w stałym rejestrze wyborców tej gminy, a komisja powoływana jest w składzie minimalnym.

Uzupełnienia składu komisji dokonuje się spośród osób ujętych w stałym rejestrze wyborców gminy na obszarze, której powoływana jest komisja.

Osobami, o których wyżej mowa, nie mogą być pracownicy samorządowi jednostki samorządu terytorialnego, dla której właściwa jest komisja, lub jednostek organizacyjnych tej jednostki samorządu terytorialnego, a w przypadku obwodowych komisji w obwodach odrębnych – także pracownicy jednostki, w której utworzono obwód głosowania, chyba że brak jest zainteresowanych wyborców wyrażających zgodę na powołanie w skład komisji wyborczej.

9. Podanie składów komisji do wiadomości wyborców.

Składy komisji wyborczych niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości organ, który je powołał, przez umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Zarządzenia o powołaniu komisji. Oryginał zarządzenia należy przesłać niezwłocznie do Delegatury.

Do publicznej wiadomości podaje się numer obwodowej komisji wyborczej, adres siedziby oraz imiona, nazwiska i miejsce zamieszkania (tylko miejscowość) osób powołanych w jej skład oraz wskazanie podmiotu, który zgłosił kandydata. Nie wolno podawać żadnych innych danych z wykazu sporządzanego przez urząd podczas przyjmowania zgłoszeń.

Składy obwodowych komisji wyborczych udostępnia się w urzędzie gminy (miasta) oraz wywiesza w dniu głosowania w siedzibie właściwej obwodowej komisji wyborczej.

10. Zmiany w składach komisji.

Zmiany w składach komisji wyborczych mogą być dokonywane w przypadku:

- 1) zrzeczenia się członkostwa w komisji;
- 2) niewykonywania lub nienależytego wykonywania obowiązków członka komisji;
- 3) niespełniania przez członka komisji warunków, o których mowa w § 5 , właściwych dla tej komisji;
- 4) utraty członkostwa w komisji na skutek podpisania zgody na kandydowanie na posła albo senatora lub objęcia funkcji pełnomocnika wyborczego, pełnomocnika finansowego lub męża zaufania;
- 5) powiadomienia właściwego organu wyborczego o rozwiązaniu komitetu wyborczego, który zgłosił kandydaturę członka komisji.
- 6) pokrewieństwa z kandydatami w wyborach o czym stanowi **znowelizowany art. 184 § 1 pkt 2a) Kodeksu Wyborczego.**

Osoba wchodząca w skład komisji powinna powiadomić niezwłocznie przewodniczącego komisji o wystąpieniu przyczyny, o której mowa w pkt 4 i 5.

Przewodniczący komisji wyborczej jest obowiązany powiadomić niezwłocznie organ, który powołał daną komisję, o wystąpieniu przyczyny uzasadniającej dokonanie zmiany w składzie komisji wyborczej.

Odwołania ze składu komisji wyborczej dokonuje organ, który powołał daną komisję, informując o tym pełnomocnika komitetu wyborczego, który zgłosił kandydaturę odwoływanego członka.

Uzupełnienia składu komisji dokonuje się tylko w przypadku zmniejszenia się jej składu poniżej minimalnego składu komisji.

Jeżeli wygasło w komisji członkostwo członka zgłoszonego przez komitet wyborczy – powodujące zmniejszenie liczby członków poniżej minimum - organ powołujący

zawiadamia pełnomocnika wyborczego tego komitetu wyborczego o możliwości zgłoszenia nowego kandydata, w terminie 3 dni od dnia otrzymania zawiadomienia. W razie niezgłoszenia kandydata w tym terminie właściwy organ uzupełnia skład komisji.

Jeżeli wygaśnięcie członkostwa nastąpiło przed dniem wyborów w terminie uniemożliwiającym zgłoszenie przez pełnomocnika nowego kandydata, organ powołujący uzupełnia skład komisji spośród wyborców ujętych w stałym rejestrze wyborców, chyba że wraz z zawiadomieniem o przyczynie powodującej wygaśnięcie członkostwa wpłynęło zgłoszenie nowej kandydatury od pełnomocnika wyborczego.

Można być członkiem tylko jednej komisji wyborczej. Nie mogą być członkami komisji kandydaci w wyborach, pełnomocnicy wyborczy, pełnomocnicy finansowi oraz mężowie zaufania –art. 153 Kodeksu wyborczego.

Uwaga:

- Kodeks wyborczy reguluje sprawy pokrewieństwa między osobami wychodzącymi w skład komisji obwodowych a kandydatami w wyborach, Znowelizowany art. 184 § 1 pkt 2a) stanowi, że wygaśnięcie członkostwa w obwodowej komisji wyborczej następuje także w przypadku wyrażenia zgody na kandydowanie w wyborach przez osobę będącą w stosunku do członka komisji małżonkiem, wstępnym, zstępnym, rodzeństwem, małżonkiem zstępnego lub przysposobionego albo pozostającą z nim w stosunku przysposobienia.

- Kodeks wyborczy nie reguluje kwestii wyboru przewodniczącego lub zastępcy przewodniczącego komisji obwodowej co oznacza, że osoba wskazana przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) spośród pracowników samorządowych gminy lub gminnych jednostek organizacyjnych może zostać wybrana do pełnienia tej funkcji.

- PKW w 2015 r. zajęła stanowisko, iż osoba upoważniona przez pełnomocnika wyborczego do zgłaszania kandydatów do komisji obwodowych może zgłosić siebie jako kandydata na członka komisji (ZPOW 603-192/15)

- Pismem z dnia 17 kwietnia 2015 r. PKW wyjaśniła, że zgłoszenie kandydatów dokonane na formularzu innym niż wzór określony w uchwale PKW należy uznać za prawidłowe jeżeli zawiera wszystkie elementy określone we wzorze (ZPOW 603-199/15).